

ניחוחות לפרשת שמיני

מנהיגי חינוך יקרים,

'ויהי ביום השמיני' (ויקרא ט,א)

"אותו יום נטל עשר עטרות ראשון למעשה בראשית ראשון לנשיאים ראשון לכהונה ראשון לעבודה ראשון לירידת האש ראשון לאכילת קדשים ראשון לשכון שכינה ראשון לברך את ישראל ראשון לאיסור הבמות ראשון לחדשים" (שבת פז,ב)

היום השמיני תופס מקום של התחלה חדשה במובנים רבים. הקב"ה ועם ישראל מייסדים את הקשר החזק והישיר של השראת שכינה על העם כולו.

מתוך כך יגיע כל העם ל"יורא כל העם וירונו ויפלו על פניהם" (ט,כד). מעמד גילוי שכינה שזוכה לו העם כולו. וכפי שמבאר השפת אמת: "כשנעשה נס וירד אש מן השמים ואמרו שירה. מזה ידעו שנמחל להם החטא. ומזה נתפעלו ונפלו על פניהם. כי עיקר תשוקתם הי' לחזור ולהתקבל לפניו בתשובה שלימה".

לאחר חטאם של נדב ואביהו מופיע חלק קצר שנראה כאילו מסיים את הכל אבל לא מובן. "ואת שעיר החטאת דרש דרש משה והנה שרף ויקצף על אלעזר ועל איתמר בני אהרן הנותרם לאמר"

מהו שעיר החטאת וכיצד ביום נשגב זה ואחרי כל מה שארע אנו מוצאים ביטוי כזה ביחס למשה רבינו.

רש"י מבאר כי שלוש חטאות הוקרבו ביום זה. חטאת ראש חודש – הראשונה בהסיטוריה אך מכאן ואילך בכל ראש חודש. חטאת נחשון בן עמינדב כחלק מקרבנות הנשיאים וחטאת העם. בחטאת יש כלל כי 'כהנים אוכלים ובעלים מתכפרים' (פסחים נט) כך שהמנעותם של בני אהרון מאכילת החטאת, עכבה את הכפרה.

מסביר ר' ישראל מרוז'ין, כפי שמובא ב'אהלי יעקב':

מאחר והיה זה היום הראשון לעבודת הכהנים במשכן, יום מיוחד שנטל עשר עטרות, הייתה ההזדמנות לכפר ולתקן את החטא הראשון. את החטא של הבריאה שבגינינו נוצר 'ראש חודש'. בבריאת העולם אמר הקב"ה ללבנה 'לכי ומעטי את עצמך' ומאז הלבנה מתמעטת ומתחדשת. הלבנה כביטוי למצבו של עם ישראל – 'שהם עתידים להתחדש כמותה'.

אם כן, משה חש שישנה הזדמנות מיוחדת לכפרה שלמה שתעביר את עם ישראל ואת העולם למצב של "והיה אור הלבנה כאור החמה".

משה מבין בסופו של דבר שהתהליך עוד ממשיך ונקודת הסיום והתיקון היא עתידית. בסופה של הפרשייה נכתב "וישמע משה וייטב בעיניו".

גם אנו מבינים היום כי השאיפה לתיקון השלם חשובה. אך לעיתים העיכוב בתהליך הגאולה גורם חלילה ל'קצף' לבקשה שדברים יקרו מהר יותר מהקצב האלוקי שלהם.

בשבוע של ציון זכרון הנופלים וחגיגות העצמאות השבעים ושלוש של מדינת ישראל צריכים כולנו לשמוח ולהודות על הניסים והנפלאות. להכיר בכל 'עשר העטרות' שכבר נטלנו מקום המדינה ועד עתה. ולאזור חיל וסבלנות עד לגאולה השלימה.

בסיום הפרשה התורה מסבירה שהסיבה לאיסור אכילת החיות הטמאות היא, העליה מארץ מצריים: "ולא תטמאו את נפשותיכם בכל השרץ... כי אני ה' המעלה אתכם מארץ מצריים". במילה עלייה יש רמז לארץ לקדושתה המיוחדת של ארץ ישראל כפי שכתוב בגמרא (קידושין ט,ב): שארץ ישראל גבוהה מכל הארצות.

אשרינו שזכינו לעלות ולהתעלות בארץ חודש טוב ומבורך, ימי תשועה גדולים לכולנו

שבת שלום ומבורך

שושנה נגר